

Rötter och rotlöshet

Vårt land är kallt,
knappt beboeligt.
Det har aldrig varit hem
för några stora människoskaror.
Det har alltid funnits gränser
för hur många vårt bistra klimat
kan försörja.
När fler kommit till
har hungerår och epidemier
tagit ut sin rätt.

Mina förfäder och förmödrar
vandrade västerut
drivna av hungern.
Allt längre uppströms Skellefteälven
på jakt efter ny jord att bryta
att lägga under plogen.
De kämpade med järnhårda vintrar
och myggrika somrar
de tog tillvara allt vad naturen bjöd.
De var en del av den stora berättelsen
om hur samisk mark steg för steg togs ifrån dem
blev nybyggarmark.

De satte barn till världen
ammade, uppfostrade, tvättade, skurade
utfordrade, mjölkade, slog hö, lagade mat
dikade, högg, flottade, rallade och bröt.
De bevittnade girigheten
hos baggbölare, träpatroner och gruvbolag.
Drömde om ett annat liv
och organiserade sig.
Vapnet hette solidaritet.

Som löpeldar spred sig väckelserna.
Sinnena brann i Folkets hus, bönhus, nykterhetsloger.
Slavar och syndare vakna.
Gör din plikt, kräv din rätt.
Himmel och jord må brinna.

Från mörkret stiga vi mot ljuset.

Från intet allt vi vilja bli.

Agitatorer bringade bud från fjärran huvudstäder.

De strävsamma småbrukarna

hade inga bastiljer eller vinterpalats att storma.

Men de tog finkläderna på sig på första maj.

Den långsamma revolutionen svepte fram,

fattigdomen röktes ut

på reformernas väg.

Järnspisarnas barn såg horisonterna öppnas.

Med bil på väg att förverkliga

sina bästa stämningars längtan.

Universiteten öppnades

sinnena stormade på nytt.

När människan fått jorden att bringa mer

tog flyttlassen nya vägar.

Mot industrierna, mot städerna!

Som ett stort dragspel

säckade norra Norrland ihop

ögonblicket efter dess befolkningsexplosion.

Till de nya nybyggerna

som ploppat upp som svampar ur jorden

på fälten kring huvudstaden.

Statarlängorna på höjden

fylldes av ödemarkernas barn.

På Uppland och Sörmlands tjocka lerjordar

upprivna från sina egna rötter

i samhällen vars historia inte är deras.

De nya grannarna

kluvna mellan tankar på hemlandet

och på den nya framtiden här

bröder och systrar

i rotlösheten.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Peter Gustavsson med Poeter.se id #138231 innehar upphovsrätten